

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI PREZIDENTI
HUZURIDAGI STATISTIKA AGENTLIGI**

JIZZAX VILOYATIDA CHAKANA VA ULGURJI SAVDO TOVAR AYLANMASI

***Dastlabki ma'lumot
2024- yil yanvar-noyabr***

***Tashqi iqtisodiy faoliyat va savdo
statistikasi bo'limi
Tel. 72-221-51-26***

Statistik ma'lumotlar jamiyatda sodir bo'layotgan ijtimoiy-iqtisodiy hodisa va jarayonlarni tavsiflash va boshqarishning eng muhim vositasidir. Hozirda yuqori sifatli statistik ma'lumotlardan foydalanmasdan davlat siyosatida to'g'ri boshqaruv qarorlarini qabul qilish imkonsiz. Shular qatorida savdo statistikasi ko'rsatkichlarini shakllantirish ham muhim ahamiyatga ega hisoblanadi. Ulgurji va chakana savdo hamda umumiy ovqatlanish korxonalari savdo aylanmasi statistikasi ko'rsatkichi shular jumlasidan.

Chakana savdo aylanmasi asosiy ko'rsatkichlari o'sish sur'atlari (2024- yil yanvar-oktabr oyi, foizda)

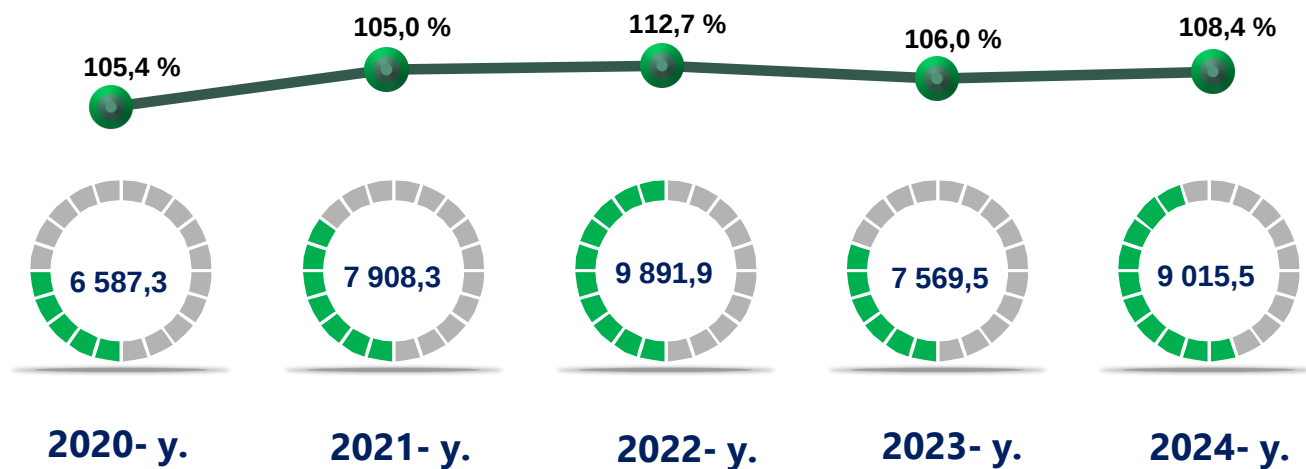

2024- yil 1- dekabr holatiga chakana savdo sohasida faoliyat ko'rsatayotgan tijorat korxonalari soni 7 187 tani tashkil etib, shundan, faoliyat ko'rsatayotgan yirik korxonalar soni 61 tani, kichik korxona va mikrofirmalar soni 7 126 tani tashkil qildi.

Shu jumladan, savdo sohasida yuridik shaxs tashkil etmasdan faoliyat olib borayotgan YATT va uyushmagan savdo (jismoniy shaxslar)ning kuzatuvlari asosida yig'ilgan ma'lumotlar, chakana savdo ko'rsatkichlariga kiritilgan.

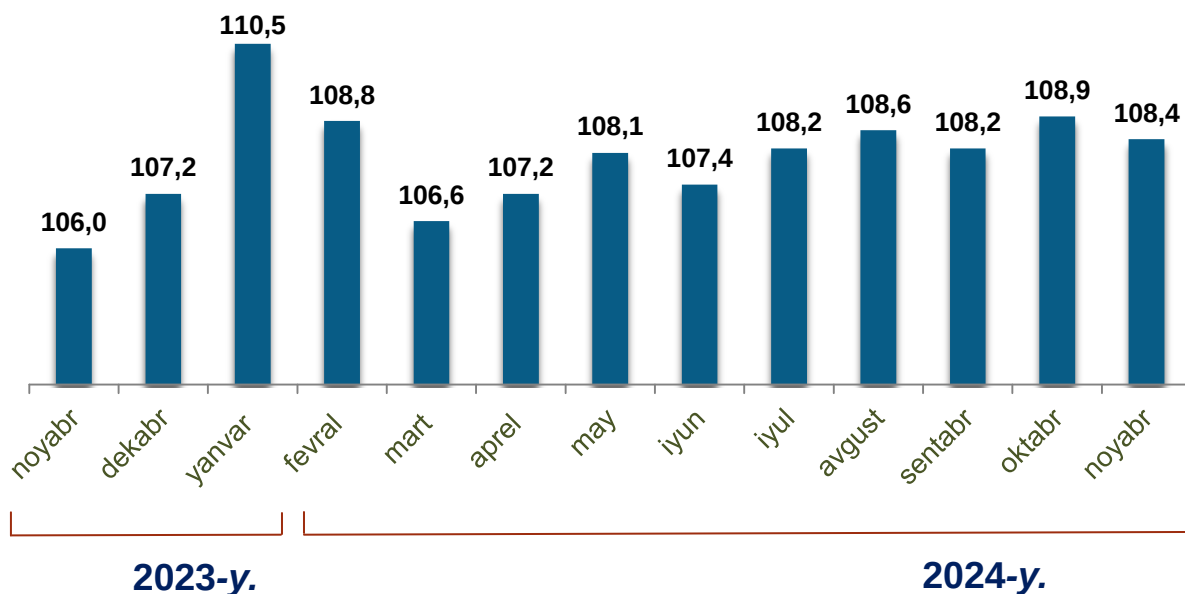
Chakana savdo aylanmasi – savdo sohasida yakuniy iste'mol uchun aholiga tovarlarni donalab yoki ko'p bo'lmagan miqdorlarda naqd pulga (bank kartalari orqali) sotishni nazarda tutuvchi faoliyat.

Chakana savdo tovar aylanmasi va o'sish sur'ati dinamikasi (yanvar-noyabr, mlrd so'mda)

So'nggi 5 yillik (2020- 2024- yillar)da chakana savdo tovar aylanmasining yuqori o'sish sur'ati 2022- yilda kuzatildi. Bunda chakana savdo tovar aylanmasi 2022- yilning mos davriga nisbatan 112,7 % ni tashkil qildi.

Chakana savdo tovar aylanmasining o'sish sur'atlari, oylar kesimida (2023- 2024- yillar)

2024- yilning yanvar-noyabr oyida o'sish sur'ati **108,4 %** ni tashkil qildi.

Yuqorida qayd etilgan tadbirkorlik subyektlari faoliyati natijasida, 2024- yilning yanvar-noyabr oyida respublikaning chakana savdo tovar aylanmasi 9 015,5 mlrd so'mni tashkil etib, 2023- yilning yanvar-oktabr oyiga nisbatan 108,4 % ga yetdi.

Jumladan, yirik korxonalarning tovar aylanmasi 488,4 mlrd so'mni (o'sish sur'ati 100,1%), kichik biznes va xususiy tadbirkorlik subyektlarining tovar aylanmasi 6 326,9 mlrd so'mni (o'sish sur'ati 107,0%), shundan uyushmagan savdo tovar aylanmasi 2 200,2 mlrd so'mni (o'sish sur'ati 113,3 %) tashkil etdi.

Hududlar bo'yicha chakana savdo hajmi va o'sish sur'atlari (2024- yil yanvar-noyabr oyi)

	Jami, mlrd so'm	2023- yil yanvar-noyabr oyiga nisbatan, foizda
Jizzax viloyati	9 015,5	108,4
Jizzax sh	2 103,8	108,7
tumanlar :		
Arnasoy	235,6	102,4
Baxmal	852,7	109,6
G'allaorol	968,2	109,0
Sh Rashidov	1 001,7	114,7
Do'stlik	423,7	106,4
Zomin	989,6	106,3
Zarbdor	390,6	106,1
Mirzacho'l	302,4	106,8
Zafarobod	190,2	105,5
Paxtakor	551,7	104,2
Forish	429,3	108,5
Yangiobod	116,8	106,8

2024- yilning yanvar-noyabr oyida 2023- yilning yanvar-noyabr oyiga nisbatan viloyatning Sh.Rashidov (114,7%), Baxmal (109,6 %) tumanlari va G'allaorol tumanida (109,0 %) chakana savdo tovar aylanmasining eng yuqori o'sish sur'atlari qayd etildi.

Hududlar kesimida chakana savdo tovar aylanmasi va ulushi (Ulushi, foizda)

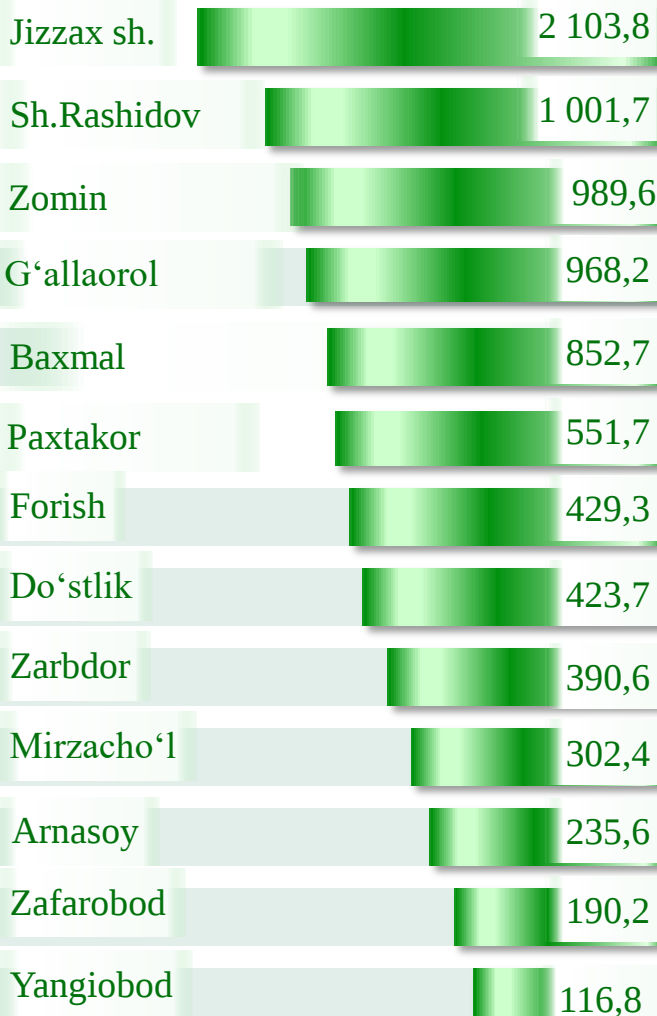
Viloyat chakana savdo tovar aylanmasida eng yuqori ulushni Jizzax shahri 24,5 % bilan 2 103,8 mlrd so'mni tashkil etdi.

Viloyat chakana savdo tovar aylanmasida eng quyi ulushni esa, Yangiobod tumanii 1,4 % bilan 116,8 mlrd so'mni tashkil etdi.

2023- yilning mos davriga nisbatan, chakana savdo tovarlar aylanmasida barcha hududlarda o'sish kuzatildi.

Hajmi, mlrd. so'm

Kichik biznes va xususiy tadbirkorlik korxonalarining eng yuqori o'sish sur'atiga ega hududlar (foizda)

Kichik biznes va xususiy tadbirkorlik subyektlarining chakana savdo tovar aylanmasi hajmi 2024- yilning yanvar-noyabr oyida statistik hisob-kitoblarga ko'ra, 8 527,1 mlrd so'mni tashkil etib, 2023- yilning yanvar-noyabr oyiga nisbatan 8,6 % ga oshdi. Viloyat miqyosida ushbu sektorning jami chakana savdo tovar aylanmasidagi ulushi 94,6 % ni tashkil etdi.

107,2 %	Paxtakor
107,5 %	Forish
108,6 %	Baxmal
109,3 %	G'allaorol
110,9 %	Jizzax sh.
114,3 %	Sh.Rashidov

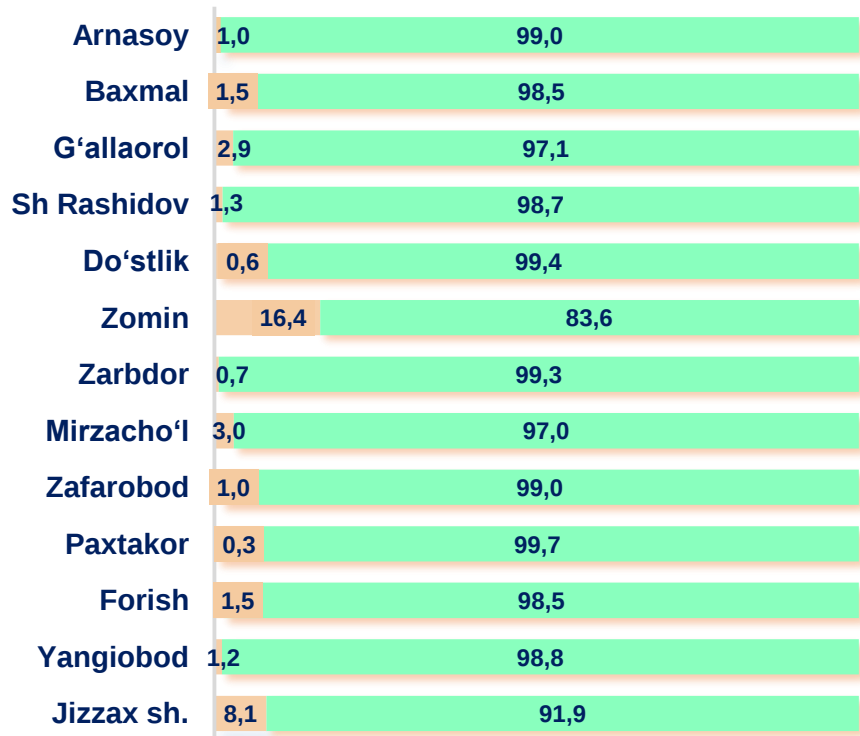
Yirik korxonalarning eng yuqori o'sish sur'atiga ega hududlar (foizda)

Chakana savdo tovar aylanmasi tarkibida yirik korxonalarning tovar aylanmasi hajmi, 2023- yilning yanvar-noyabr oyiga nisbatan 0,1 % ga o'sdi va 488,4 mlrd so'mni tashkil qildi. Bu esa umumiy savdo hajmining 5,4 % ulushiga to'g'ri keldi.

127,7 %	Arnasoy
130,5 %	Zarbdor
135,2 %	Yangiobod
144,8 %	Sh.Rashidov
289,4 %	Baxmal
301,1 %	Forish
638,1 %	Mirzacho'l

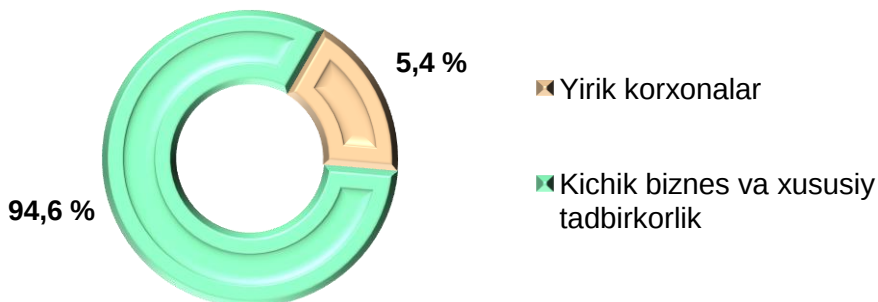
CHAKANA SAVDO AYLANMASIDA YIRIK KORXONALAR, KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINING HUDUDLAR KESIMIDA ULUSHI, (foizda)

 Yirik korxonalar

 Kichik biznes va xususiy tadbirkorlik

Tahliliy natijalarga ko'ra chakana savdo tovar aylanmasida kichik biznes va xususiy tadbirkorlik subyektlarining ulushi bo'yicha Paxtakor (99,7 %), Do'stlik (99,4 %) va Zarbdor (99,3 %) tumanlari yetakchilik qilmoqda. Chakana savdo tovar aylanmasi tarkibida yirik korxonalarining ulushi 5,4 % ni tashkil etib, eng katta ulush Zomin (16,4 %), Jizzax shahri (8,1 %), Mirzacho'l (3,0 %) va G'allaorol (2,9 %) tumanlarida kuzatildi.

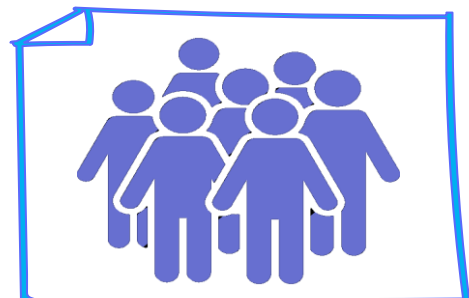

AHOLI JON BOSHIGA CHAKANA SAVDO TOVAR AYLANMASI HAJMI (Hududlar kesimida ma'lumot, *ming so'mda*)

Jizzax shahri**10 657,5****Forish****4 340,4****Arnasoy****4 807,6****Yangiobod****3 894,7****Baxmal****4 957,8****G'allaorol****5 141,8****Sh.Rashidov****4 085,1****Do'stlik****6 027,6****Zomin****5 461,3****Zarbdor****4 098,4****Mirzacho'l****5 420,2****Zafarobod****3 521,6****Paxtakor****6 769,4**

2024- yilning yanvar-noyabr oyi holatiga o'rtacha aholi jon boshiga chakana savdo tovar aylanmasi 5 935,5 ming so'm (2023- yilning yanvar-noyabr oyiga nisbatan 106,1 %)ni tashkil etdi.

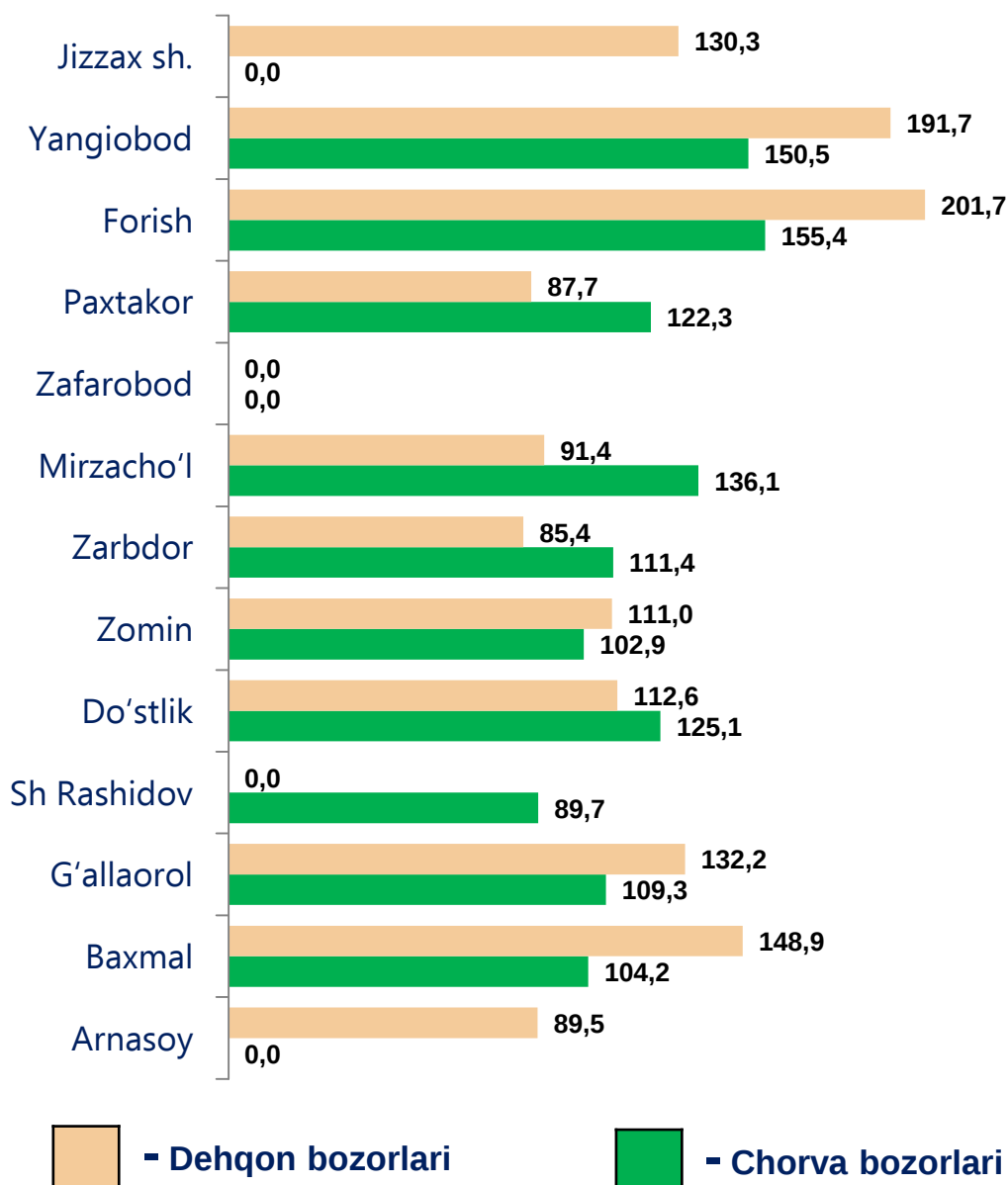
Ushbu ko'rsatkichni hududlar kesimida solishtirilganda eng yuqori hajm Jizzax shahri (10 657,5 ming so'm), Paxtakor (6 769,4 ming so'm) va Do'stlik (6 027,6 ming so'm) tumanlari hissasiga to'g'ri keldi.

Ichki savdo ko'rsatkichlarini shakllantirishda **uyushmagan savdo tovar aylanmasi** ham hisoblanadi. Bunga dehqon (oziq-ovqat) bozori hamda chorva mollari, parrandalar va boshqa hayvonlar bozorida jismoniy shaxslar tomonidan amalga oshirilgan savdo hajmlari kiradi. Uyushmagan savdo tarkibiga jismoniy shaxslar (dehqonlar)ning uy xo'jaligida o'z kuchlari bilan yetishtirgan qishloq xo'jaligi mahsulotlari hisobga olinadi.

Hududlar kesimida uyushmagan savdo tovar aylanmasi o'sish sur'atlari (2024- yil yanvar-noyabr), foizda

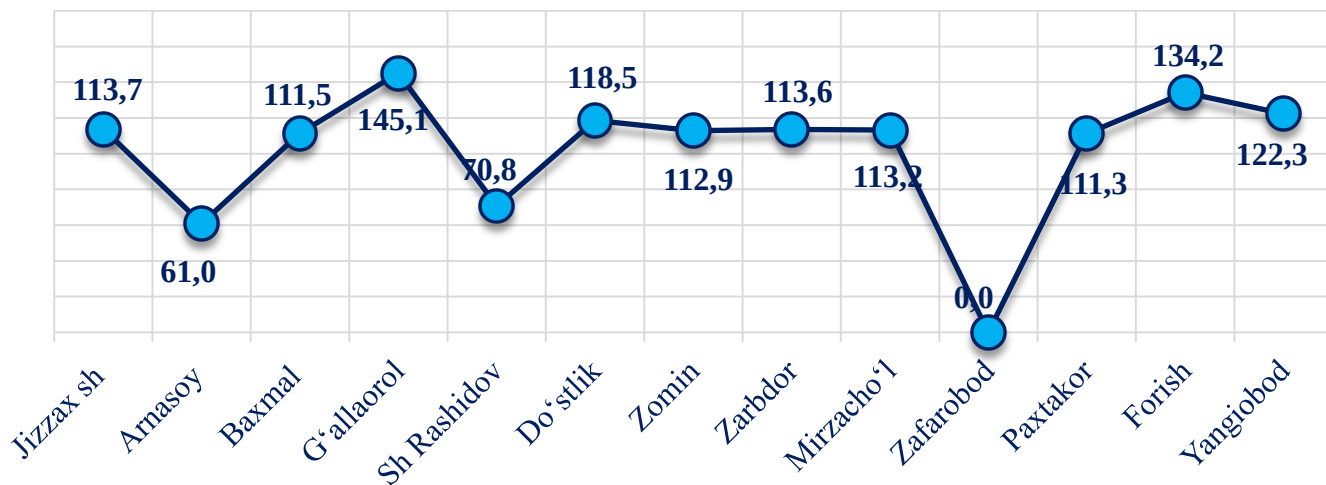
Dehqon (oziq-ovqat) bozori – keng turdagi qishloq xo‘jaligi oziq-ovqat mahsulotlarining va uni qayta ishlashdan olinadigan mahsulotlarning savdo rastalari, savdo o‘rinlari, turg‘un savdo shoxobchalari (shu jumladan savdo pavilonlari, kioskalari)dan foydalangan holda chakana savdoni tashkil etgan doimiy yoki vaqtincha amal qiluvchi mulkiy kompleks hisoblanadi.

Hududlar kesimida uyushmagan savdo hajmi va o‘lish sur‘atlari
 (2024- yil yanvar-noyabr)

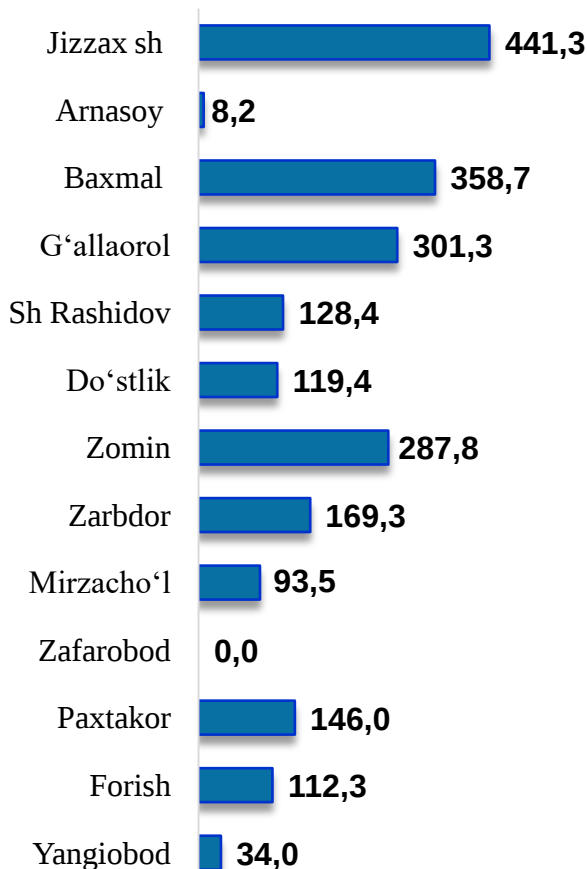
	Jami, mlrd. so‘m	2023- yil yanvar- noyabr oyiga nisbatan, foizda
Jizzax viloyati	2 200,2	113,3
Jizzax sh	441,3	113,7
tumanlar :		
Arnasoy	8,2	61,0
Baxmal	358,7	111,5
G‘allaorol	301,3	145,1
Sh Rashidov	128,4	70,8
Do‘stlik	119,4	118,5
Zomin	287,8	112,9
Zarbdor	169,3	113,6
Mirzacho‘l	93,5	113,2
Zafarobod	0,0	0,0
Paxtakor	146,0	111,3
Forish	112,3	134,2
Yangiobod	34,0	122,3

* – xo‘jalik yurituvchi subyektlar va yakka tartibdagi tadbirkorlar (YATT)ni qo‘shmagan holatda;
 – jismoniy shaxslar (dehqonlar)ning uy xo‘jaligida o‘z kuchlari bilan yetishtirgan qishloq xo‘jaligi mahsulotlari va chorva (parranda) mollari sotilishi hisobga olingan.

Hududlar kesimida uyushmagan savdo tovar aylanmasi o'sish sur'atlari, foizda (2024- yil yanvar-noyabr)

Hududlar kesimida uyushmagan savdo tovar aylanmasi hajmi, mlrd so'm (2024- yil yanvar-noyabr)

Viloyat bo'yicha 2024- yilning yanvar-noyabr oyida uyushmagan savdo tovar aylanmasi 2 200,2 mlrd so'mni tashkil etib, 2023-yilning yanvar-noyabr oyiga nisbatan 113,3 % ni tashkil etdi. Shu jumladan, 12 bozor va 12 bozor (chorva) (oylik) kuzatuvlari ma'lumotlariga asosan, dehqon bozorlarida savdo faoliyati bilan shug'ullanuvchi jismoniy shaxslarning uy xo'jaliklarida yetishtirgan mahsulotlarini sotish hajmi 1 104,0 mlrd so'mni (126,6 %), chorva mollari va parrandalar sotuvchi jismoniy shaxslarning savdo aylanmasi hajmi 1 096,1 mlrd so'mni tashkil etdi (114,3 %).

2024-yilning yanvar-noyabr oyida viloyatning barcha hududlarida joylashgan dehqon bozorlarida qishloq xo'jaligi mahsulotlarini sotuvchi jismoniy shaxslarning tanlanma kuzatuv o'tkazildi. Kuzatuv natijalariga ko'ra savdo aylanmasi hajmi 160,6 mlrd so'mni tashkil qildi. Bunda asosiy yirik hajm yangi uzilgan qishloq xo'jaligi mahsulotlari savdosiga (57,9 mlrd so'm) to'g'ri keldi.

Uyushmagan savdo aylanmasida qishloq xo'jaligi mahsulotlari savdosi hajmi va ulushi

Yangi uzilgan qishloq xo'jaligi mahsulotlari 57,9 mlrd so'm 36,1 %	Non va non mahsulotlari 16,3 mlrd so'm 10,1 %	Don mahsulotlari (mosh, loviya, guruch va boshqalar) 10,6 mlrd so'm 6,6 %
Tovuq go'shti 5,0 mlrd so'm 3,1 %	Qurtilgan qishloq xo'jaligi mahsulotlari (yongoq, bodom, pista va boshqalar) 14,0 mlrd so'm 8,7 %	Tuxum 5,8 mlrd so'm 3,6 %
Ziravorlar 6,6 mlrd so'm 4,1 %	Sut va sut mahsulotlari 13,6 mlrd so'm 8,5 %	Chorva mollari va parrandalari uchun har xil yem – xashak 15,7 mlrd so'm 9,8 %
Tuzlamalar 10,0 mlrd so'm 6,2 %	Gullar, o'simlik va nihol ko'chatlari 0,3 mlrd so'm 0,2 %	Nooziq-ovqat tovarlar 4,8 mlrd so'm 3,0 %

2024- yilning yanvar-noyabr oyida, viloyatning barcha hududlarida joylashgan chorva (parranda) bozorlarida parrandalar va chorva mollari sotuvchi jismoniy shaxslar tanlanma kuzatuv o'tkazildi. Kuzatuv natijalariga ko'ra savdo aylanmasi hajmi 103,0 mlrd so'mni tashkil etdi. Bunda har-xil yoshdagi qoramollar savdosi 76,3 mlrd so'm, qo'y va echkilar – 24,6 mlrd. so'mni, otlar – 1,8 mlrd so'mni, parrandalar – 0,3 mlrd so'mni tashkil qildi.

**Uyushmagan savdo aylanmasida chorva mollari va
parrandalar savdosi hajmi va ulushi**

2 yoshdan katta bo'lgan qoramollar 39,9 mlrd so'm 38,8 %	1 yoshdan 2 yoshgacha bo'lgan yosh mollar 19,4 mlrd so'm 18,8 %	1 yoshgacaha bo'lgan yosh mollar 17,0 mlrd so'm 16,5 %
Qo'ylar 20,5 mlrd so'm 19,9 %	Otlar 1,8 mlrd so'm 1,7 %	Echkilar 4,1 mlrd so'm 4,0 %
Kurka, o'rdak, g'oz 0,2 mlrd so'm 0,2 %	Tovuqlar 0,1 mlrd so'm 0,1 %	Quyionlar 0,0 mlrd so'm 0,0 %
Qushlar 0,0 mlrd so'm 0,0 %		

UMUMIY OVQATLANISH KORXONALARI SAVDO AYLANMASI

2024- yil 1- dekabr holatiga umumiy ovqatlanish sohasida faoliyat yuritayotgan tijorat korxonalari soni 1 047 tani tashkil etib, shundan, faoliyat ko'rsatayotgan yirik korxonalar soni 1 tani, kichik korxona va mikrofirmalar soni 1 046 tani tashkil qildi.

Hududlar kesimida umumiy ovqatlanish korxonalari savdo hajmi va o'sish sur'atlari (2024- yil yanvar-noyabr)

	Jami mlrd so'm	2023- yil yanvar- noyabr oyiga nisbatan, foizda
Jizzax viloyati	4 882,2	113,2
Jizzax sh	127,1	103,4
tumanlar :		
Arnasoy	5,0	103,7
Baxmal	20,9	104,7
G'allaorol	20,7	103,7
Sh Rashidov	65,9	104,2
Do'stlik	9,0	103,8
Zomin	55,5	226,1
Zarbdor	15,6	103,3
Mirzacho'l	6,8	104,1
Zafarobod	2,2	103,7
Paxtakor	9,0	103,9
Forish	9,3	103,8
Yangiobod	2,6	103,4

2024- yilning yanvar-noyabr oyida ovqatlanish korxonalarining savdo aylanmasi 4 882,2 mlrd so'mga yetdi. 2023- yilning mos davriga nisbatan 113,2 % ga oshdi. Bunda savdo aylanmasining 90,9 % ulushi kichik biznes va xususiy tadbirkorlik subyektlari hissasiga to'g'ri keldi.

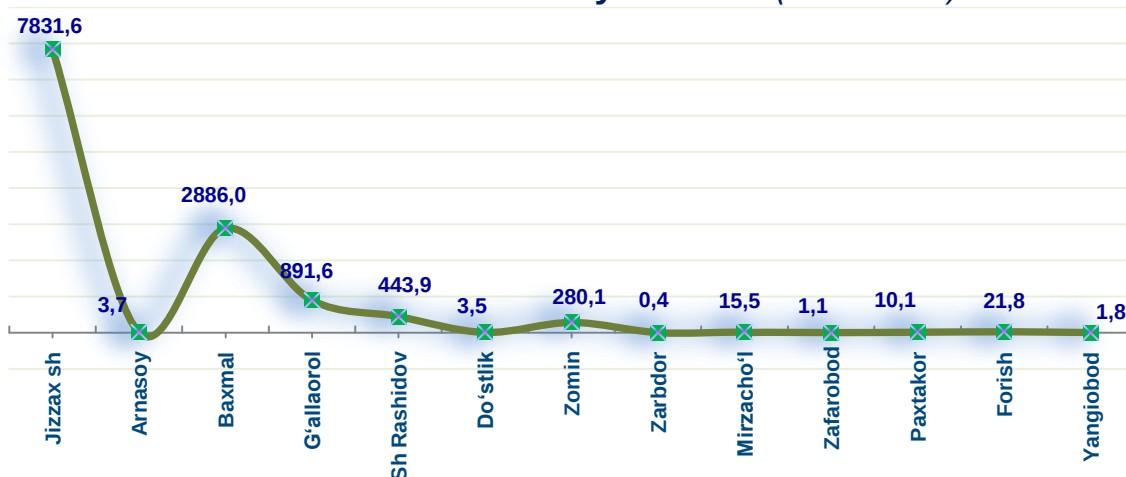
Avtotransport vositalari va ularning ehtiyot qismlari ulgurji va chakana savdo aylanmasi

(jismoniy shaxslar hisobga olinmagan holda)

	Hajmi, mlrd so'm	Ulushi, Foizda
Jizzax viloyati	12 391,1	112,7
Jizzax sh	7 831,6	129,3
tumanlar :		
Arnasoy	3,7	145,0
Baxmal	2 886,0	103,3
G'allaorol	891,6	615,2
Sh.Rashidov	443,9	27,5
Do'stlik	3,5	145,0
Zomin	280,1	83,2
Zarbdor	0,4	145,0
Mirzacho'l	15,5	145,0
Zafarobod	1,1	145,1
Paxtakor	10,1	145,0
Forish	21,8	110,8
Yangiobod	1,8	145,0

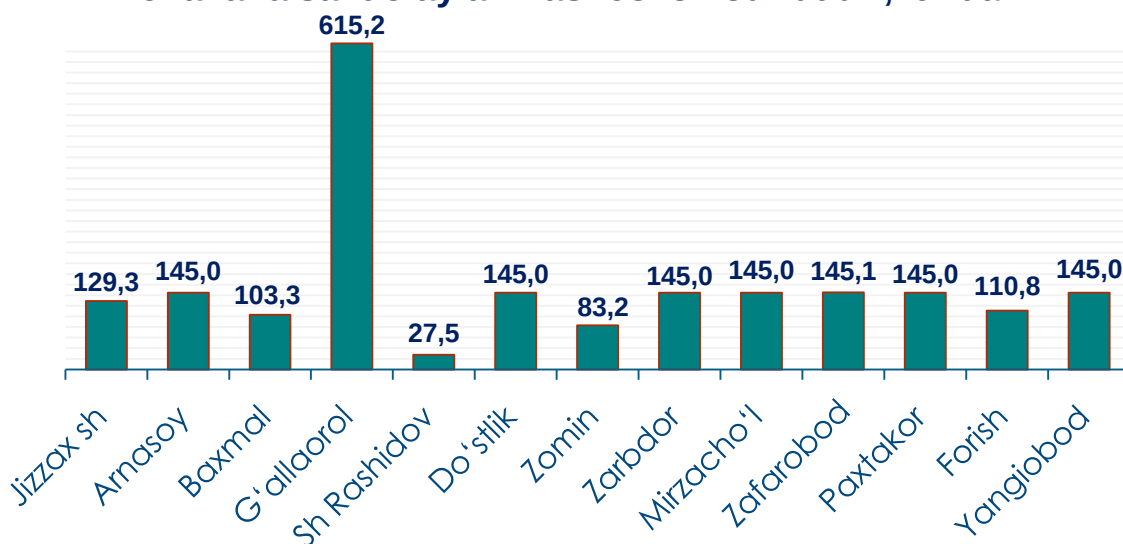
Ushbu ko'rsatkichni hududlar kesimida solishtirganda eng yuqori hajm Jizzax shahri (7 831,6 mlrd so'm), Baxmal (2 886,0 mlrd so'm) va G'allaorol (891,6 mlrd so'm) tumanlari hissasiga to'g'ri kelmoqda.

Avtotransport vositalari va ularning ehtiyot qismlari ulgurji va chakana savdo aylanmasi. (mlrd so'm)

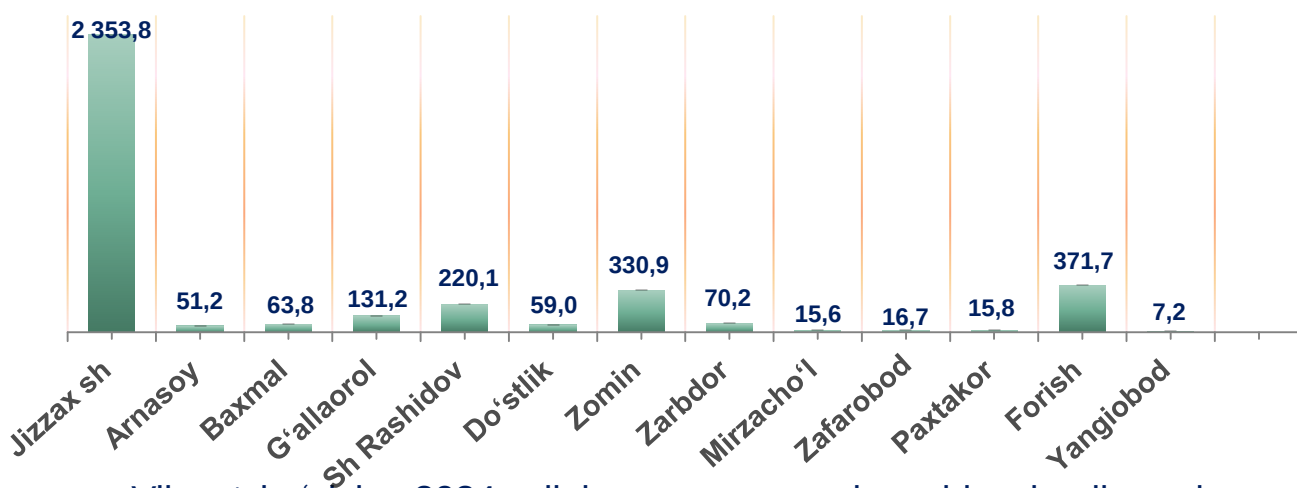
2024- yilning yanvar-noyabr oyida avtotransport vositalari va ularning ehtiyot qismlari ulgurji va chakana savdo aylanmasi (*motorli transport vositalarini ta'mirlash va texnik xizmat ko'rsatishdan tashqari*) 12 391,1 mlrd so'mni tashkil etdi va o'tgan yilning mos davriga nisbatan 12,7 % ga oshdi. Shuningdek, yirik korxonalar savdo hajmi 8 208,3 mlrd so'm (o'sish sur'ati – 4,9 m. %), kichik biznes va xususiy tadbirkorlik subyetklari savdo hajmi – 4 182,8 mlrd so'm (o'sish sur'ati – 44,9 %)ni tashkil qildi.

Avtotransport vositalari va ularning ehtiyot qismlari ulgurji va chakana savdo aylanmasi os'ish sur'atlari, foizda

Ulgurji savdo tovar aylanmasi – qayta sotish maqsadida sotib olingan va tadbirkorlik faoliyatida foydalanish yoki o'z foydalanishi (qayta ishlash) uchun uchinchi tomon tashkilotlari va yakka tartibdagi tadbirkorlarga o'zgartirmagan holda jo'natilgan tovarlarning ushbu tovarlar uchun haq to'lanadigan yoki to'lanmaganligidan qat'i nazar qiymati.

Hududlar kesimida ulgurji savdo tovar aylanmasi hajmi, mlrd so'mda

Viloyat bo'yicha 2024- yilning yanvar-noyabr oyida ulgurji savdo tovar aylanmasi 4 054,2 mlrd so'mni tashkil etib, 2023-yilning mos davriga nisbatan 46,2 % ga o'sdi.

Savdo aylanmasi va ulushi

14,5 % 586,9 mlrd. so'm

Yirik korxonalar

85,5 % 3 467,3 mlrd. so'm

**Mikrofirma va kichik
korxonalar**

Kichik biznes subyektlarining ulgurji savdo aylanmasidagi ulushi statistik hisoblarga qaraganda 3 467,3 mlrd so'mni tashkil qilib, 2023- yilning mos davriga nisbatan 47,9 % ga o'sdi. Viloyatda ushbu sektorning ulgurji savdo hajmidagi ulushi 85,5 % ni tashkil qildi.

Ulgurji savdo aylanmasi hajmi va o'sish sur'atlari (2024- yil yanvar-noyabr)

	Jami mlrd so'm	2023- yil yanvar- noyabr oyiga nisbatan, foizda
Jizzax viloyati	4 054,2	146,2
Jizzax sh	2 353,8	193,4
tumanlar :		
Arnasoy	51,2	100,9
Baxmal	63,8	28,0
G'allaorol	131,2	148,1
Sh Rashidov	220,1	98,7
Do'stlik	59,0	90,3
Zomin	330,9	105,4
Zarbdor	70,2	86,3
Mirzacho'l	15,6	103,0
Zafarobod	16,7	101,2
Paxtakor	15,8	11,9
Forish	371,7	17,1 m.
Yangiobod	7,2	96,7

2024- yil 1- dekabr holatiga ulgurji savdo sohasida faoliyat ko'rsatayotgan tijorat korxonalari soni 1 344 tani tashkil etib, shundan, faoliyat ko'rsatayotgan yirik korxonalar soni 22 tani, kichik korxona va mikrofirmalar soni 1 322 tani tashkil qildi.

Ulgurji savdo tovar aylanmasida yirik korxonalarning eng yuqori o'sish sur'atiga ega hududlar Forish (17,1 m. %), Jizzax shahri (193,4 %) va G'allaorol (148,1 %) tumanlarida kuzatildi.